

Col·loqui: adolescents i joves policonsumidors de drogues amb trastorns psiquiàtrics associats

PRESENTACIÓ: UNA PERSPECTIVA TERAPÈUTICA I REHABILITADORA

Edelmira Domènech Llaberia

Acadèmica numerària. Prof. emèrita Psicopatologia del nen i de l'adolescent. UAB.

Un dels objectius que ens proposàrem en organitzar aquesta taula rodona era la d'actualitzar alguns aspectes de la drogoaddicció entre adolescents. Es tracta d'un tema que canvia molt de pressa i del que la nostra societat, especialment els pares i demés educadors, estan desinformatos o, com a mínim, no estan al dia de les constants transformacions d'aquest fenomen de gran importància pel futur d'aquests adolescents.

L'abordatge de les actuals i noves addiccions, legals i il·legals, amb substàncies o sense substàncies (addicció a internet, jocs, mòbils i altres noves tecnologies) hauria de considerar dos aspectes que són, per una banda la intervenció terapèutica en els que ja són addictes, i per l'altra la prevenció de l'addicció, molt poc atesa encara en el nostre país.

Sovint quan els pares busquen refugi en centres com Amalgama-7, o acudeixen a nosaltres en tant que psiquiatres infanto-juvenils, ja fa molt temps que els seus fills havien iniciat la carrera a la dependència a les drogues, i sovint queden molt sorpresos quan els expliquem on havien arribat. Com a societat hauríem de promocionar l'aplicació de mesures preventives, com ja s'ha fet en aquests últims temps en el cas del tabac. Aquesta prevenció és encara molt insuficient en la nostra societat. Es tracta d'un problema sanitari prou greu, amb les seves repercussions socials i d'accidents de tràfic. Es tracta també de l'èxit o el fracàs de cada adolescent en una etapa essencial per enfocar la seva vida.

Aquesta taula rodona no tractarà avui ni de les addiccions sense substàncies ni de la prevenció, i no perquè no ens sembli de molt interès, però el tema de la drogoaddicció avui és tan extens que hem decidit limitar-lo als aspectes de l'assistència. Ens centrarem en una forma d'intervenció terapèutica en subjectes

que ja són addictes i que molt sovint presenten, a més, una altra patologia psiquiàtrica. Per tant estan afectes de patologia dual. Molts d'aquests pacients són, a més, policonsumidors. El policonsum ha esdevingut molt freqüent en els darrers anys, el que ha fet canviar el panorama de les addiccions a les drogues.

La dependència a les drogues, tot i que ha existit gairebé des de sempre, com és ben sabut, actualment és un fenomen molt freqüent, no solament en adolescents ans també en adults, que són el mirall en què es miren els adolescents. Aquest fenomen ha generat una preocupació social. El mes de desembre de 2012 el Congrés de diputats va aprovar una proposta de llei, i va acordar la creació d'una ponència per a "el estudio de perspectivas de futuro en el abordaje de las actuales y nuevas adicciones legales e ilegales, con sustancias y sin sustancias", que es va reunir el 25 de juny de 2013. A Catalunya ja tenim centres assistencials, públics i privats des de fa anys, com és el cas d'Amalgama-7 que fou creat l'any 1997 per Jordi Royo i Isach, psicòleg capdavanter en aquests temes que ja havia treballat bastants anys a l'assistència pública, des que havia acabat la llicenciatura de Psicologia a la UAB.

Ens cal encara conscienciar més la nostra societat, informar-la molt més del que s'està fent, i anar actualitzant els nous coneixements, i explicar l'aparició de noves formes de dependència, any rere any, ja que els canvis són constants i molt ràpids. Creiem essencial el testimoni i el diàleg sincer dels pares amb els seus fills adolescents sobre aquestes qüestions i cal insistir, una vegada més, en la tasca preventiva a nivell de les famílies i de les escoles i la implicació dels polítics, amb la finalitat d'evitar, o si més no disminuir, els estralls que les drogues estan infligint als nostres adolescents quan no se sap fer-ne ús d'una manera adequada i controlada.